Dosarul nr. 2i-592-2/20

H O T Ă R Î R E
în numele legii

01 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)
Instanţa de insolvabilitate compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Arhip Alexandru
grefier Aculov Vladlena

a examinat în ședință publică cererea depusă de către director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „MOVIDESIGN”,

a c o n s t a t a t :

În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința societății cu răspundere limitată „MOVIDESIGN” în procedura simplificată a falimentului (în continuare – S.R.L. „MOVIDESIGN”, debitor).

La data de 20 mai 2022, directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Radu Gheorghe a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul central) cerere împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului.

În motivarea cererii a menționat că, Serviciul Fiscal de Stat deține creanțe în sumă totală de 2 169 371,12 lei împotriva patrimoniului debitorului, și anume:

- creanțe chirografare de rangul III în sumă de 1 192 086,93 lei;
- creanțe chirografare de rangul VI în sumă de 977 284,19 lei.

Precizează că, obligațiile fiscale s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de însuși contribuabil pentru perioada fiscală 2018, precum și în baza deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 120/215 din 08 februarie 2019, nr. 120/1921 din 27 septembrie 2019 și nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021, comisă de S.R.L. „MOVIDESIGN”.

S.R.L. „MOVIDESIGN” nu dispune de bunuri mobile sau imobile în masa debitoare, precum și nu deține mijloace bănești care ar putea fi îndreptate la stingerea creanțelor creditorilor. Iar, potrivit informaţiei din Sistemul Informaţional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, în perioada 03 martie 2012-13 martie 2018, Țeruș Viorel a exercitat funcția de director (administrator) al S.R.L. „MOVIDESIGN”. Potrivit acelorași date, până în prezent,

pârâtul este înregistrat în calitate de contabil al societății debitoare. Totodată, începând cu data de 13 martie 2018 și până la data intentării procesului de insolvabilitate, funcția de director (administrator) al S.R.L. „MOVIDESIGN" a fost exercitată de Geron Lino. Acesta a fost înregistrat și în calitate de asociat cu cota 100% din capitalul social, însă nu deține reședință/domiciliu pe teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, anume Țeruș Viorel urmează să fie atras la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, din considerentele ce urmează.

În legătură cu anularea ca subiect al impunerii cu TVA, în temeiul deciziei privind iniţierea controlului fiscal nr. 55889 din 24 iulie 2019, în cadrul S.R.L. „MOVIDESIGN" a fost efectuat un control fiscal prin metode şi din surse indirecte cu privire la estimarea obligaţiilor fiscale la compartimentul taxa pe valoare adăugată, pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2018-30 septembrie 2018.

Ca urmare a controlului fiscal efectuat a fost întocmit actul de control nr. 5-693730 din 29 iulie 2019, în rezultatul căruia au fost constatate încălcări ale legislaţiei fiscale, după cum urmează:

- încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, prin neprezentarea la prima cerere persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală a documentelor de evidenţă, a dărilor de seamă şi a altor documente şi informaţii ce ţin de activitatea de întreprinzător;
- încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2), lit. c) din Codul fiscal, şi ale art. 2, art. 43 alin. (1) şi (3) din Legea contabilităţii nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, prin lipsa evidenţei contabile pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2018-30 septembrie 2018, ceea ce a făcut imposibilă efectuarea controlului fiscal;
- estimarea sumei TVA aferentă bugetului în sumă totală de 268 930 lei, inclusiv: pentru L/01/2018 – 104 085 lei, L/02/2018 – 94 046 lei, L/03/2018 – 70 800 lei;
- prezentarea declaraţiilor privind TVA pentru perioadele fiscale L/01/2018 şi L/02/2018 cu date neveridice, cu calcularea obligaţiilor fiscale;
- neprezentarea declaraţiilor TVA pentru perioadele fiscale L/03/2018-L/09/2018, cu calcularea obligaţiilor fiscale pentru L/03/2018;
- diminuarea taxei pe valoare adăugată pentru perioadele fiscale L/01/2018-L/03/2018, în sumă totală de 268 930 lei.

Potrivit informaţiei disponibile în Sistemul Informaţional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, S.R.L. „MOVIDESIGN" a prezentat declaraţiile privind TVA pentru perioada fiscală L/01/2018 - L/02/2018 cu indici 0. Totodată, pentru perioada fiscală 2018, întreprinderea nu a prezentat declaraţia cu privire la impozitul pe venit.

Potrivit rulajelor la conturile bancare ale contribuabilului prezentate de către instituţia financiară în care acesta are deschis cont, în perioada supusă controlului au fost încasate mijloace băneşti din servicii pentru curăţenie în sumă totală de 1 202 691 lei, inclusiv pentru

perioada L/01/2018 – 422 229 lei, L/02/2018 – 336 587 lei, L/03/2018 – 443 398 lei și L/04/2018 – 478 lei.

S-a mai stabilit că în perioada supusă controlului, valoarea totală a livrărilor a constituit 1 331 964 lei, inclusiv TVA – 221 994 lei, respectiv pentru perioada L/01/2018 – 711 767 lei, inclusiv TVA 118 628 lei și TVA 2 261 lei.

Astfel, s-a constatat că debitorul insolvabil a prezentat la organul fiscal declaraţii privind TVA cu date neveridice, determinând astfel calcularea obligaţiilor fiscale faţă de buget în mod eronat.

La data de 27 septembrie 2019 a fost emisă decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 120/1921, prin care au fost calculate și încasate obligaţii fiscale faţă de bugetul public naţional în sumă totală de 411 059 lei, după cum urmează:

- 268 930 lei, taxa pe valoarea adăugată estimată pentru perioadele fiscale L/01/2018-L/03/2018;
- s-a decis încasarea la buget a majorării de întârziere (penalitate) în conformitate cu prevederile art.228 alin.(2) din Codul fiscal în sumă de 42 843 lei, pentru neplata în termen a taxei pe valoare adăugată;
- s-a decis aplicarea amenzii pentru încălcările legislaţiei fiscale în sumă de 40 000 lei, conform prevederilor art. 257 alin. (5) din Codul fiscal, pentru lipsa totală a documentelor şi a evidenţei contabile; 4 000 lei, conform prevederilor art. 253 alin. (1) din Codul fiscal, pentru împedicarea controlului prin neprezentarea la prima cerere de documente necesare organului fiscal asupra problemelor care apar în timpul controlului; 53 786 lei, conform prevederilor art. 261 alin. (4) din Codul fiscal, pentru diminuarea taxei pe valoare adăugată pentru perioadele fiscale L/01/2018-1/03/2018; 1 500 lei, amendă pentru nerespectarea modului de întocmire a declaraţiilor privind TVA pentru perioadele fiscale L/01/2018-L/02/2018 şi declaraţiilor privind TVA pentru perioada fiscală L/03/2018, conform prevederilor art. 260 alin. (1) din Codul fiscal.

Ulterior, în legătură cu iniţierea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul S.R.L. „MOVIDESIGN”, în baza deciziei privind iniţierea controlului fiscal nr. 101715/10 din 10 martie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a efectuat control fiscal prin metoda verificării totale privind estimarea obligaţiilor fiscale prin metode şi din surse indirecte, pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2016-31 ianuarie 2021.

Urmare a controlului fiscal efectuat, a fost întocmit actul de control nr. 3-603910 din 19 martie 2021, prelungit pe formularele nr. 3-63911 și nr. 3-603912, prin care au fost constatate multiple încălcări ale legislaţiei fiscale. În anexa nr. 2 a actului de control evidențiat, s-a stabilit expres care au fost veniturile contribuabilului pentru perioada anilor 2016-2018 şi care nu au fost declarate la organul fiscal.

Potrivit informațiilor eliberate de instituţia bancară S.A. „Moldova-Agroindbank”, la contul curent a contribuabilului (leu moldovenesc), în perioada 2016 au fost înregistrate rulaje de mijloace băneşti în sumă de 1 451 881,87 lei, (inclusiv: servicii de curăţenie,

amenajare, planificare şi înverzire – 1 406 081,87 lei şi materiale – 45 800,00 lei); în perioada 2017 au fost înregistrate intrări de mijloace băneşti în sumă de 3 982 473,95 lei, (inclusiv: servicii de curăţenie, amenajare şi înverzire – 3 777 434,33, marfă – 28 140,00 lei, împrumut – 154 643,00 lei, operaţiuni de schimb valutar – 22 256,62 lei); în perioada 01 ianuarie 2018-02 aprilie 2018 au fost înregistrate intrări de mijloace băneşti în sumă de 1 236 690,08 lei (inclusiv: servicii de curăţenie, amenajare şi înverzire – 1 202 691,08 lei, returnare de mijloace băneşti – 23 000,00 lei, împrumut – 10 999,00 lei); în perioada 03 aprilie 2018-31 ianuarie 2021 nu au fost înregistrate rulaje de mijloace băneşti.

Potrivit informațiilor eliberate de S.A. „Moldova-Agroindbank", la contul curent al contribuabilului (euro), în perioada 2016 nu au fost înregistrate rulaje de mijloace băneşti; în perioada 2017 au fost înregistrate intrări de mijloace băneşti în sumă de 1 087 euro (operaţiuni de schimb valutar); în perioada 2018 nu au fost înregistrate rulaje de mijloace băneşti.

De asemenea, conform informaţiilor din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat pentru perioada supusă controlului s-a stabilit următoarele:

- pentru perioada fiscală 2016, livrările înscrise în facturile fiscale eliberate au constituit 1 038 438,81 lei, TVA în sumă de 201 787,26 lei, iar livrările înscrise în facturile fiscale eliberate de către furnizori (procurări) au constituit 643 734,54 lei;
- pentru perioada fiscală 2017, livrările înscrise în facturile fiscale eliberate, au constituit 3 173 296,78 lei, TVA în sumă de 634 659,35 lei, iar livrările înscrise şi eliberate de furnizori (procurări) au constituit 1 097 905,16 lei, TVA în sumă de 218 264,14 lei;
- pentru perioada fiscală 2018, livrările înscrise în facturile fiscale eliberate, au constituit 1 109 970,24 lei, TVA în sumă de 221 994,04 lei, iar livrările înscrise în facturile fiscale eliberate de către furnizori (procurări) au constituit 126 803,10 lei, TVA în sumă de 25 310,83 lei.

În baza declaraţiilor privind TVA prezentate de către debitorul S.R.L. „MOVIDESIGN" s-a constatat:

- pentru perioada fiscală 2016: livrări de mărfuri şi servicii în sumă de 0 lei; TVA – 6 017 lei; procurări de mărfuri şi servicii în sumă de 0 lei, TVA – 4865 lei; TVA destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară – 0 lei;
- pentru perioada fiscală 2017: livrări de mărfuri şi servicii în sumă de 763 268 lei, inclusiv TVA – 127 211 lei; procurări de mărfuri şi servicii în sumă de 560 334 lei, inclusiv TVA – 93 101 lei; import de mărfuri în sumă de 82 771 lei, inclusiv TVA – 13 795 lei; TVA aferentă bugetului în sumă de 20 313 lei;
- pentru perioada fiscală 2018, entitatea a prezentat cu indici nuli declaraţiile privind TVA.

Mai mult decât atât, în rezultatul examinării informaţiei din baza de date a Serviciului Vamal, pentru perioada fiscală 2017-2021, entitatea a efectuat import de mărfuri pentru perioada fiscală 2017, în sumă de 68 310 lei, TVA aferentă – 13 770 lei.

Reieșind din cele stabilite, la data de 05 aprilie 2021 a fost emisă decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 663/1027, prin care i-au fost calculate debitorului obligaţii fiscale faţă de bugetul public naţional în sumă totală de 1 493 994,00 lei.

Adițional, prin decizia nominalizată *supra*, s-a constat că debitorul S.R.L. „MOVIDESIGN", în perioada 2016-2021, nu a utilizat echipament de casă şi control, a prezentat dări de seamă neautentice şi lipsește integral evidenţa contabilă a întreprinderii.

Notează că, acţiunea de ţinere a contabilităţii contrare legii, presupune că contribuabilul a dus o activitate contrară Codului fiscal, fapt confirmat prin actul de control nr. 5-693730 din 29 iulie 2019 şi nr. 3-603910, prelungit pe formularele nr. 3-63911-nr. 3-603912 din 19 martie 2021, toate încălcările fiscale admise de contribuabil. Mai mult, deciziile nr. 120/1921 din 27 septembrie 2019 și nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021, prin care au fost constatate încălcări a legislației fiscale comise de către S.R.L. „MOVIDESIGN", n-au fost contestate de către debitor, prin urmare sunt documente executorii în sensul art. 11 lit. j) din Codul de executare.

Toate încălcările fiscale vizează perioada când Ţeruş Viorel a exercitat funcția de administrator şi contabil al S.R.L. „MOVIDESIGN" și denotă că acesta nu a manifestat digilenţa corespunzătoare în vederea administrării corecte a întreprinderii, iar acţiunile ilegale au cauzat apariţia stării de insolvabilitate a debitorului.

La fel, probele anexate la materialele cauzei atestă cu certitudine culpa pârâtului în survenirea stării de insolvabilitate a S.R.L. „MOVIDESIGN" și imposibilitatea satisfacerii creanțelor față de creditori.

Prin urmare, în temeiul art. 247 și art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 11 lit. j) din Codul de executare, art. 85 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură civilă, solicită: atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MOVIDESIGN" în persoana administratorului statutar și contabil – Țeruș Viorel, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul masei debitoare a S.R.L. „MOVIDESIGN" a creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat în mărime totale de 2 169 371,12 lei.

La data de 01 octombrie 2024, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Sergiu Chircu a depus în adresa instanței de insolvabilitate cererea de concretizare a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară.

Prin aceasta a invocat că, în baza cererii lichidatorului S.R.L. „MOVIDESIGN", Mutruc Vitalie, a fost efectuat controlul fiscal total privind recalcularea obligaţiilor calculate în decizia nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021 prin metode şi din surse indirecte în legătură cu iniţierea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „MOVIDESIGN", pentru perioada fiscală de până la intentarea procesului de insolvabilitate.

În urma controlului fiscal repetat efectuat la debitor, a fost întocmit actul de control nr. 5-730080, prelungit pe formularul nr. 3-626109, nr. 3-626110, nr. 3-626111 din 12

decembrie 2023 şi emisă decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 769/3666 din 28 decembrie 2023.

Prin decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei sus-numită, contribuabilului i-au fost calculate obligaţii fiscale în sumă totală de 2 172 203,12 lei constituite din: creanţe chirografare de rangul III (plăţi de bază) – 1 185 620,93 lei; creanţe chirografare de rangul VI (amenzi şi majorări de întârziere) – 986 582,19 lei. Au fost micşorate creanţele de rangul III cu suma de
6 466,00 lei şi au fost calculate suplimentar creanţe chirografare de rangul VI în mărime de 9 298,00 lei.

Prin urmare, la data de 26 ianuarie 2024, în cauza de insolvabilitate derulată în privința S.R.L. „MOVIDESIGN", Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cererea nr. 26-20/10-05-12241 privind modificare (prin majorare) a cuantumului creanţelor fiscale. În rezultat, creanțele fiscale de rangul III au fost micşorate cu suma de 6 466,00 lei; iar creanţele de rangul VI în sumă de 9 298,00 lei au fost repuse în termen şi validate la data de 16 septembrie 2024.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (3) din Codul de procedură civilă, solicită atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului S.R.L. „MOVIDESIGN", în procedura simplificată a falimentului, în persoana fostului administrator statutar şi contabil Ţeruş Viorel, încasarea din contul acestuia în contul masei debitoare a S.R.L. „MOVIDESIGN" (în procedura simplificată a falimentului) a creanţei validate şi nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 2 172 203,12 lei, inclusive creanţele chirografare de rangul III în sumă de 1 185 620,93 lei şi creanţe chirografare de rangul VI în sumă de 986 582,19 lei.

În ședința de judecată, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, Iaconi Sandu a solicitat admiterea cererii inițiale și cea concretizată pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.

În ședința de judecată, avocatul Ștefan Vdovicenco acționând în interesele lui Țeruș Viorel a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin referința depusă la materialele cauzei a menționat că Țeruș Viorel nu a fost membru al organelor de conducere a debitorului în ultimile 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate. Or, S.R.L. „MOVIDESIGN" a fost fondată ca urmare a intenției persoanei Todorov Oleg, care a luat toate deciziile privind administrarea și nemijlocit conducerea societății. Țeruș Viorel a fost inclus doar în aparență ca asociat și administrator al societății, însă în realitate nu a ținut contabilitatea debitorului, nu a avut acces la ștampila întreprinderii și documentele care țin de activitatea acesteia.

Totodată, potrivit informației prezentată de Serviciul Fiscal de Stat, Țeruș Viorel a deținut calitatea de asociat și administrator al S.R.L. „MOVIDESIGN" în perioada 03 martie 2012-13 martie 2018. Începând cu data de 13 martie 2018, în calitate de asociat unic şi

administrator al debitorului a fost înregistrat Geron Lino, fiind efectuate modificările corespunzătoare în Registrul de Stat al persoanelor juridice.

În speţă, procesul de insolvabilitate faţă de S.R.L. „MOVIDESIGN” a fost intentat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 08 februarie 2021. Prin urmare, pentru a fi încasată subsidiar din contul organelor de conducere suma creanţelor fiscale incluse în tabelul definitiv, o condiţie imperativă impusă de legiuitor este ca persoanele respective să fi deţinut aceste funcţii la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Însă, Ţeruş Viorel nu a deţinut funcţia administrator, contabil și asociat al S.R.L. „MOVIDESIGN” nici la data de intentării procesului şi nici în ultimile 24 de luni anterioare intentării procesului.

Cu referire la faptul că Ţeruş Viorel figurează în calitate de contabil al debitorului, accentuează că înscrierea contabilului la Serviciul Fiscal de Stat a fost o cerinţă impusă la momentul abonării la serviciile fiscale (semnătură electronică, serviciul e-factură). Dar, în afară de înscrierea în baza de date ținută de organul fiscal, exercitarea funcției de contabil de către pârât nu poate fi confirmată prin alte mijloace de probă pertinente şi admisibile, deoarece nu există niciun contract individual de muncă, ordin de angajare sau extras din carnetul de muncă, care ar proba angajarea lui Ţeruş Viorel în funcţia respectivă.

Cu referire la exercitarea de către pârât a funcției de administrator și înregistrarea în calitate de asociat unic, relevă că, în realitate, Ţeruş Viorel nu a gestionat, nu a administrat şi nu a obţinut nici un beneficiu, inclusiv pecuniar din activitatea societăţii. Mai mult, în scopul restabilirii contabilităţii S.R.L. „MOVIDESIGN”, Todorov Oleg a încheiat cu compania de audit S.R.L. „ASTRID PRO” contractul de prestare a serviciilor de contabilitate nr. SC-2/22 din 19 mai 2022. În legătură cu lipsa actelor şi documentelor din evidenţa contabilă, precum şi intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa S.R.L. „MOVIDESIGN”, Todorov Oleg a înaintat demersuri în adresa lichidatorului debitorului – administratorului autorizat Mutruc Vitalie, prin care a solicitat asigurarea accesului companiei de audit S.R.L. „ASTRID PRO” la serviciile electronice e-factură ale S.R.L. „MOVIDESIGN”, pentru a se putea identifica toate facturile fiscale electronice întocmite de către debitor şi/sau primite de la alţi contraagenţi, în scopul restabilirii contabilităţii.

Prin urmare, conchide că, în sensul art. 247 al Legii insolvabilităţii, Ţeruş Viorel nu a deţinut nicio funcţie în cadrul societăţii insolvabile şi nu a fost nici membru al organelor de conducere în ultimele 24 de luni, fapt care constituie temei incontestabil de respingere a cererii privind atragerea la răspundere subsidiară. Or, nu poate fi impus unei persoane care nu se încadrează în limitele art. 247 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012 să achite în subsidiar creanţa validată a creditorului.

Cu referire la temeiurile de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată şi imputat pârâtului, ce se referă la ţinerea unei contabilităţi fictive

sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, apreciază că, creditorul nu a argumentat şi nici nu a menţionat cum anume Ţeruş Viorel a comis acest delict, iar la dosar lipsesc în acest sens careva probe pertinente şi admisibile. Astfel, prin decizia Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021 comisă de către S.R.L. „MOVIDESIGN" se probează doar comiterea anumitor abateri de la legislația fiscală de către debitor (neprezentarea la prima cerere a documentelor de evidență, dărilor de seamă fiscale şi altor documente şi informaţii privind desfăşurarea activităţii de întreprinzător necesare pentru efectuarea controlului fiscal; eschivarea de la calcul şi de la plata impozitului pe venit provenit din activitatea de întreprinzător, neplata în termenul stabilit de legislaţie a impozitului pe venit şi a TVA-ului). Totuși, abaterile imputate pârâtului nu ar fi putut genera starea de insolvabilitate a S.R.L. „MOVIDESIGN" și nu se încadrează în componența delictuală prevăzută de art. 1998 din Codul civil.

Conchide că, reclamantul nu a probat existența temeiului imputat de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului. La fel, nu a probat nici legătura cauzală dintre fapta ilicită pretins comisă de Ţeruş Viorel şi prejudiciul suportat de creditor, sub aspectul modului în care ţinerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii în modul descris ar fi cauzat starea de insolvabilitate a S.R.L. „MOVIDESIGN".

În ședința de judecată, lichidatorul S.R.L. „MOVIDESIGN" a menționat că actele contabile ale debitorului nu i-au fost transmise, prin urmare a făcut un audit la S.R.L. „MOVIDESIGN", în urma căruia s-a restabilit parțial contabilitatea întreprinderii și s-a solicitat a fi efectuat control fiscal repetat. Aprecierea pe marginea temeiniciei cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana lui Țeruș Viorel a lăsat la discreția instanței.

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând actele cauzei în raport cu prevederile legale pertinente, instanța de insolvabilitate conchide că, cererea depusă de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MOVIDESIGN" este neîntemeiată și urmează să fie respinsă, din următoarele motive.

În ședința de judecată s-a constatat și din actele cauzei rezultă că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 09 decembrie 2020, adoptată în cauza nr. 2i-529/20, s-a admis spre examinare cererea depusă de către directorul Serviciului Fiscal de Stat, Ludmila Botnari cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de S.R.L. „MOVIDESIGN". S-a instituit perioada de observație în privința S.R.L. „MOVIDESIGN". S-au aplicat următoarele măsuri de asigurare: s-a numit în calitate de administrator provizoriu administratorul autorizat Mutruc Vitalie deținător al autorizației nr. 77 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției; s-a dispus ca deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu; s-a pus

sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale; s-a pus sechestru pe toate bunurile debitorului și corespondența lui comercială; s-au suspendat urmăririle individuale ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 08 februarie 2021, s-a constatat insolvabilitatea S.R.L. „MOVIDESIGN". S-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea S.R.L. „MOVIDESIGN". S-a ridicat dreptul lui Geron Lino de a administra S.R.L. „MOVIDESIGN". S-a obligat Geron Lino să execute sarcinile prevăzute de art. 134 alin. (2) lit. d) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. S-a desemnat în calitate de lichidator al S.R.L. „MOVIDESIGN", administratorul autorizat Mutruc Vasile deținător al autorizației nr. 77 din 14 ianuarie 2014, eliberată de Ministerul Justiției.

Invocând lipsa masei debitoare necesare stingerii creanțelor fiscale validate împotriva patrimoniului debitorului, la data de 20 mai 2022, directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul centru) cerere împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MOVIDESIGN" în persoana administratorului statutar și contabil – Țeruș Viorel, cu încasarea din contul acestuia în beneficiul masei debitoare a S.R.L. „MOVIDESIGN" a creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat în mărime totale de 2 169 371,12 lei.

Ulterior concretizării cerințelor prin cererea înaintată la data de 01 octombrie 2024, reprezentantul autorității reclamante a solicitat atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului S.R.L. „MOVIDESIGN", în procedura simplificată a falimentului, în persoana fostului administrator statutar şi contabil Țeruş Viorel, încasarea din contul acestuia în contul masei debitoare a S.R.L. „MOVIDESIGN" (în procedura simplificată a falimentului) a creanţei validate şi nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 2 172 203,12 lei, inclusiv creanţele chirografare de rangul III în sumă de 1 185 620,93 lei şi creanţe chirografare de rangul VI în sumă de 986 582,19 lei.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sânt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Conform art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale,

membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deținеau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Instanța remarcă că, prin art. 15 alin. (1), art. 247-248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, legiuitorul stabilește și reglementează posibilitatea tragerii la răspundere subsidiară a persoanelor culpabile de apariția stării de insolvabilitate a debitorului, determină cercul persoanelor în privința cărora o asemenea răspundere poate fi aplicată, precum și stabilește perioada pentru care o atare formă a răspunderii operează. În mod concret, răspunderea specială este angajată în raport cu persoanele care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului. Or, odată cu intentarea procedurii de insolvabilitate, membrii organelor de conducere sunt înlăturați de la administrarea și gestionarea debitorului, neavând posibilitate să mai comită careva acțiuni ce ar afecta negativ starea financiară a acestuia.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Potrivit informației despre contribuabil generată din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat la data de 27 octombrie 2020, Țeruș Viorel a deținut funcția de administrator al S.R.L. „MOVIDESIGN" în perioada 03 martie 2012-13 martie 2018 și funcția de contabil a societății debitoare (perioada nu este indicată).

Pe de altă parte, reprezentantul pârâtului a invocat în cadrul examinării cauzei că, Țeruș Viorel a fost înregistrat în calitate de asociat, administrator și contabil S.R.L. „MOVIDESIGN" doar aparent, însă, în realitate, acesta nu a derulat nicio activitate în cadrul societății debitoare. Mai mult, înscrierea în calitate de contabil în baza de date a Serviciului Fiscal de Stat a fost realizată din necesitatea obținerii accesului la alte servicii și desfășurarea activităților financiar-contabile de debitor. Însă, înscrisuri aferente care să probeze stabilirea raporturilor de muncă între Țeruș Viorel și S.R.L. „MOVIDESIGN" nu există.

Ținând cont că intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului a avut loc prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 08 februarie 2021, rezultă că Țeruș Viorel a deținut calitatea de asociat și funcția de administrator al S.R.L. „MOVIDESIGN" cu mai mult de 24 de luni anterioare intentării procesului, și anume: până la data de 13 martie 2018.

Se reține și că, la data intentării procesului de insolvabilitate în privința societății comerciale, pârâtul era înscris în Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat în calitate de contabil al S.R.L. „MOVIDESIGN".

Referitor la această calitate, simplul fapt al înscrierii lui Țeruș Viorel în baza de date a organului fiscal nu a fost negat de reprezentantul pârâtului. Dar, instanța apreciază că prezumția că pârâtul a exercitat funcția de contabil al S.R.L. „MOVIDESIGN", probată prin înscrisurile anexate de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, este combătută ferm prin informația eliberată de Compania Națională de Asigurări în Medicină nr. 01-04/779 din 01 martie 2023; informația eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. 430/23 din 07 martie 2023 și contractul de prestarea a serviciilor de contabilitate nr. SC-2/22 din 19 mai 2022, încheiat între S.R.L. „ASTRID PRO" – în calitate de executor și S.R.L. „MOVDESIGN", reprezentat de Todorov Oleg, în calitate de client. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale este autoritatea administrativă centrală care administrează şi gestionează sistemul public de asigurări sociale, inclusiv ține Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale.

În circumstanțele expuse, instanța apreciază că deținerea funcției de contabil al debitorului de către Țeruș Viorel la data intentării procesului de insolvabilitate nu se confirmă.

Prin urmare, pârâtul nu întrunește calitatea de membru al organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Totuși, chiar dacă Țeruș Viorel nu se circumscrie în categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului, după cum s-a conchis, antrenarea răspunderii subsidiare poate interveni și în raport cu orice altă persoană, care i-a cauzat insolvabilitatea debitorului, în modul prescris de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012. Astfel, pentru a asigura motivarea suficientă a actului judecătoresc și pentru a da răspuns argumentelor invocate de reclamant prin acțiunea formulată, cu referire la fondul cauzei, se menționează următoarele.

Răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată față de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligații legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Reieșind din sensul normelor legale menționate *supra* se denotă că, legislația civilă statuează vizavi de apariția obligației de reparare a prejudiciilor cauzate urmare a unei fapte ilicite. Norma generală în baza căreia se realizează acest fapt este cuprinsă în art. 1998 din Codul civil și impune întrunirea următoarelor elemente ale delictului civil: existența prejudiciului, a faptei ilicite, legăturii cauzale dintre prejudiciul invocat și fapta ilicită, precum și vinovăția.

În materia prejudiciului, ulterior concretizării pretențiilor, deponentul cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a invocat existența acestuia ca fiind format din suma de 2 172 203,12 lei, care reprezintă creanțele Serviciului Fiscal de Stat validate în cadrul procesului de insolvabilitate al S.R.L. „MOVDESIGN”, ce nu pot fi acoperite din masa debitoare. Mărimea creanțelor fiscale validate împotriva patrimoniului societății debitoare a fost probată de către deponentul acțiunii prin tabelul definitiv al creanțelor întocmit la situația din 16 septembrie 2024.

În materia faptelor ilicite ca temei de atragere la răspundere subsidiară a lui Țeruș Viorel s-a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, adică ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire. Reclamantul a reținut, în calitate de circumstanțe de fapt care denotă săvârșirea faptei ilicite imputate de către pârât, constatările expuse în actul de control nr. 5-693730 din 29 iulie 2019 și decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr.

120/1921 din 27 septembrie 2019, precum și cele expuse în actul de control nr. 3-63910 din 19 martie 2021, prelungit pe formularele nr. 603911-603912 și decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021; iar în mod special – lipsa totală a evidenței contabile a întreprinderii.

Cu referire la temeiul juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului, instanța notează că, acesta stabilește posibilitatea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății debitoare, precum și a oricărei alte persoane, care i-au cauzat insolvabilitatea, prin cel puțin una din următoarele acțiuni alternative:

1. ținerea unei contabilități fictive;
2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii;
3. contribuirea la dispariția documentelor contabile;
4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acele acțiuni care încalcă reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Instanța atestă că, prin actul de control nr. 5-693730 din 29 iulie 2019, întocmit în rezultatul efectuării controlului fiscal prin metode și din surse indirecte în cadrul S.R.L. „MOVIDESIGN” privind estimarea obligațiilor fiscale la compartimentul taxa pe valoare adăugată pentru perioada 01 ianuarie 2018-30 septembrie 2018, s-au constatat următoarele abateri:

- neprezentarea la prima cerere persoanelor cu funcţii de răspundere ale organelor cu atribuţii de administrare fiscală a documentelor de evidenţă, a dărilor de seamă şi a altor documente şi informaţii ce ţin de activitatea de întreprinzător;
- lipsa evidenţei contabile pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2018-30 septembrie 2018, ceea ce a făcut imposibilă efectuarea controlului fiscal;
- estimarea sumei TVA aferentă bugetului în sumă totală de 268 930 lei, inclusiv: pentru L/01/2018 – 104 085 lei, L/02/2018 – 94 046 lei; L/03/2018 – 70 800 lei; prezentarea declaraţiilor privind TVA pentru perioadele fiscale L/01/2018 şi L/02/2018 cu date neveridice, cu calcularea obligaţiilor fiscale;
- neprezentarea declaraţiilor TVA pentru perioadele fiscale L/03/2018-L/09/2018, cu calcularea obligaţiilor fiscale pentru L/03/2018;
- diminuarea taxei pe valoare adăugată pentru perioadele fiscale L/01/2018-L/03/2018, în sumă totală de 268 930 lei.

În rezultatul constatării abaterilor enumerate, organul fiscal a emis decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 120/1921 din 27 septembrie 2019, prin care contribuabilului i-au fost aplicate sancțiuni pecuniare sub formă de amenzi și a fost obligat să achite plăți de bază datorate bugetului public național, în total – suma de 411 059 lei.

Prin actul de control nr. 3-603910 din 19 martie 2021, prelungit pe formularele nr. 3-603911 și nr. 3-603912, întocmit în rezultatul efectuării controlului fiscal prin metoda verificării totale privind estimarea obligaţiilor fiscale prin metode şi din surse indirecte, pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2016-31 ianuarie 2021, s-au constatat următoarele abateri:

- neprezentarea documentelor contabile, informaţiilor şi altor documente necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor care apar în timpul controlului;
- lipsa contabilităţii pentru perioadele fiscale L/01/2016-L/01/2021;
- estimarea obligaţiilor fiscale la capitolul 111210 „impozitul pe venit obţinut din activitatea de întreprinzător" în sumă totală de 407 885 lei, inclusiv A/2016 – 84 925 lei, A/2017 – 192 466 lei şi A/2018 – 130 494 lei;
- estimarea obligaţiilor fiscale la capitolul 114110 „Taxa pe valoare adăugată" în sumă totală de 518 018 lei pentru perioada fiscală L/2017;
- neprezentarea dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operaţională pentru perioadele fiscale A/2018 şi A/2019, fapt ce nu a generat obligaţii fiscale;
- prezentarea cu informaţie neautentică a declaraţiei cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada fiscală A/2016, fapt ce a generat estimarea obligaţiilor suplimentare la buget pentru perioada fiscală A/2016;
- neprezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioadele fiscale L/02/2017-L/l2/2017;
- neplata în termen a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător şi TVA.

În rezultatul constatării abaterilor enumerate, organul fiscal a emis decizia asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021, prin care contribuabilului i-au fost calculate majorări de întârziere, i-au fost aplicate sancțiuni pecuniare și a fost obligat să achite plăți de bază datorate bugetului public național.

Prin prisma art. 252 din Codul fiscal, ținând cont de caracterul obligatoriu și executoriu al deciziilor nr. 120/1921 din 27 septembrie 2019 și nr. 663/1027 din 05 aprilie 2021, instanța reține că încălcările reglementărilor contabile în vigoare constatate în activitatea S.R.L. „MOVIDESIGN", invocate și în prezenta cauză de reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, se confirmă. Deci, în cadrul debitorului a fost admisă ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile.

Însă, pentru întrunirea faptei ilicite încadrată în temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 – ca element al răspunderii în modul solicitat, este determinant ca fapta ilicită să fie rezultatul acțiunii pârâtului. Însă, nici prin argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, nici pe parcursul examinării cauzei, reclamantul nu a probat să abaterile constatate în rezultatul controalelor fiscale din cadrul S.R.L. „MOVIDESIGN" au fost admise, realizate de Țeruș Viorel. Or, exercitarea funcției de contabil nu s-a realizat de pârât, acesta nu a fost asociat și administrator în

ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate, iar probe convingătoare care să ateste nemijlocit admiterea încălcărilor în ținerea contabilității de pârât din calitatea de „orice altă persoană”, la fel, lipsesc.

În mod particular, referitor la argumentul cu privire la lipsa totală a evidenței contabile a întreprinderii, instanța menționează că, din conținutul Actului de control al Serviciului Fiscal de Stat nr. 5-693730 din 29 iulie 2019 (f.d. 26-28), rezultă că Serviciul Fiscal de Stat a expediat în adresa lui Geron Lino notificarea privind prezentarea documentelor de evidență. Contrar obligației probațiunii în judecată, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat nu a prezentat probe pertinente și utile din care s-ar constata faptul că, Țeruș Viorel a fost informat despre obligativitatea prezentării evidenței contabile a întreprinderii sau refuzul neîntemeiat al acestuia de a se conforma cerințelor înaintate.

Prin urmare, încălcările constatate în activitatea S.R.L. „MOVIDESIGN” nu pot fi reținute ca fapte ilicite săvârșite de către Țeruș Viorel în raport cu debitorul.

În contextul în care lipsește săvârșirea faptei ilicite de către pârât, instanța nu poate stabili o eventuală legătură cauzală cu prejudiciul pretins; precum nici a vinovăției, în condițiile în care vinovăția este un atribut doar al faptei ilicite.

Prin urmare, instanța apreciază cererea depusă de directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Ghoerghe Radu împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale S.R.L. „MOVDESIGN”, ca fiind neîntemeiată, urmând să o respingă.

În conformitate cu art. 5 și art. 248 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, conform prevederilor art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea depusă de către director adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, Gheorghe Radu împotriva lui Țeruș Viorel cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale societății cu răspundere limitată „MOVIDESIGN”, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este definitivă și poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile din data pronunțării, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Arhip Alexandru**